

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-570839/I/07/KE

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *12/10/2007*

Pan

Mariusz Kamiński

Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Al. Ujazdowskie 9

00-583 Warszawa

Kielce Laurry Pawie Ministre.

Moje zaniepokojenie budzą ostatnie doniesienia prasowe dotyczące działań podejmowanych przez Centralne Biuro Antykorupcyjne. Jak wynika z opublikowanego w Gazecie Wyborczej artykułu z dnia 4 października 2007 r. „Polacy w sieci CBA”, Centralne Biuro Antykorupcyjne, na podstawie zawieranego z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych porozumienia ma uzyskać dostęp do informacji, jakie ZUS gromadzi, w celu realizacji swych zadań ustawowych, o 25 milionach Polaków. W ten sposób konstytucyjne prawo każdego obywatela do prywatności i autonomii informacyjnej zostało w istotny sposób zagrożone. Musi budzić moje wątpliwości, czy takie działania podejmowane w stosunku do obywateli, są naprawdę konieczne w demokratycznym państwie prawa.

Kolejny materiał prasowy opublikowany przez Gazetę Wyborczą w dniu 9 października 2007 r. „CBA spisuje Trójmiasto” donosi, iż CBA wystąpiło do władz Gdańska, Gdyni i Sopotu o przygotowanie i udostępnienie listy nieruchomości sprzedanych przez gminy od 1990 r. do 2007 r. CBA nie wskazało jednak, w jakim celu dane te są potrzebne.

Mając na uwadze, iż Centralne Biuro Antykorupcyjne zostało powołane jako służba specjalna do spraw zwalczania korupcji w życiu publicznym i gospodarczym, w szczególności w instytucjach państwowych i samorządowych, a także do zwalczania działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa, jego zakres kompetencji powinien być w sposób jasny i jednoznaczny określony przez ustawę.

Wydarzenia ostatnich dni wskazują jednak na to, iż obowiązujące w tym zakresie uregulowania prawne wyposażają CBA w nadmierną swobodę co do interpretacji przysługujących mu kompetencji i uprawnień oraz zakresu i sposobu zbieranych informacji. Co istotne, brak jest w tym zakresie odpowiedniej kontroli nad działaniami CBA, w tym właściwej kontroli sądowej pozwalającej na ochronę praw obywateli.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej mogą działać tylko i wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Na ustawodawcy ciąży zatem szczególny obowiązek takiego kształtowania treści aktów normatywnych, aby zapewnić ich adresatom bezpieczeństwo prawne oraz umożliwić im możliwość decydowania o swoim postępowaniu "w oparciu o pełną znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, jakie jej działania mogą wywołać" (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia z 10 lipca 2000 r., sygn. akt SK 21/99). Nieprecyzyjne sformułowania przepisów prawnych rodzą bowiem niepewność jego adresatów co do treści ich praw i obowiązków, co jest niedopuszczalne w demokratycznym państwie prawa.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t. j.- Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się o zajęcie stanowiska w przedstawionych kwestiach, a zwłaszcza o szczegółowe ustosunkowanie się, co do celowości i niezbędności zbierania wskazanych powyżej informacji oraz o poinformowanie mnie, czy CBA zawarło, czy też zamierza w najbliższej przyszłości zawrzeć z innymi podmiotami, na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 września 2006 r. w sprawie zakresu, warunków i trybu przekazywania Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu informacji przez organy, służby i instytucje państwowe (Dz.U. z 2006 r. Nr 177, poz. 1310), podobne porozumienia, jak to zawarte z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

*Łęka Wyrostek nacelnik
Janusz Holcowski*